

Dramaturgia contemporană românească în viitoarea stagiune

Ne mai despart puține zile de momentul solemn în care teatrele noastre vor începe o nouă stagiune — a treizeci și una de la Eliberarea patriei de sub dominația fascistă. Ea se va deschide — în săptămânile care cunosc efervescența dezbaterii, proiectului Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism — sub semnul celui de al XI-lea Congres al Partidului. Izvorind din implicațiile profunde și cu largă respirație umanistă ale apropiatelor evenimente politice de uriașă însemnătate istorică — opțiunile repertoriale ale teatrelor pentru stagiunea 1974—1975 se înscriu și în ceea ce privește dramaturgia originală, cu un substanțial spor de angajare socială și responsabilitate civică, în răspunsul din ce în ce mai hotărât pe care întreaga spiritualitate românească înțelege să-l dea comandamentelor vremii.

Ne apare semnificativă în acest sens în primul rând prezența în repertoriul teatrelor a citorva zeci de noi lucrări dramatice românești — desigur inegale sub raport calitativ, dar care izbutesc în ansamblu să reprezinte un cert plus de valoare în comparație cu stagiunea și stagiunile precedente. Acest contingent bogat al premierelor absolute — în care se înscriu majoritatea numelor dramaturgilor consacrați, alături de cele ale unor debutanți sau tineri scriitori ce se

afirmă acum în dramaturgie (precum Radu F. Alexandru, Corneliu Marcu Loneanu, Gheorghe Robu, Gheorghe Barbu etc.) — relevă o mare diversitate de teme și stiluri; el pune în evidență, în mod deosebit, orientarea clară și fermă a autorilor dramaticei (și implicit a teatrelor) spre câteva direcții esențiale vizând evoluția mișcării noastre teatrale, angajarea ei în liniile programului ideologic al partidului.

Sînt astfel de amintit, printre piesele care vor vedea lumina rampei pentru întâia oară în stagiunea 1974—1975, cele axate pe problematica eticii și echității socialiste, a cultului muncii, demnității și forței vitale a omului nou, constructor al socialismului și comunismului în România, piese care prin mijloacele dramei sau ale comediei reflectă lupta împotriva rămănelor în urmă, a unor mentalități învechite, lupta pentru perfecționarea condiției umane: *Pasărea Shakespeare* de D. R. Popescu, *Ultima cursă* de Horia Lovinescu, *Tovarășul feudal și fratele său* de Al. Mirodan, *Matca* de Marin Sorescu, *Viața și moartea noastră* de Szemler Ferenc, *Sărutul* de Dan Tărchilă, *Mama îmi promite un somn ușor* de Sütö Andras și Znorovskiy Attila, *Deces galant* de Alexandru Popescu, *Orașul scufundat* de Silvia Andreescu și Theodor Mănescu, *Poteci spre lumină* de Eugenia Busuiocanu, *Fluturile negru* de Mehes György, *Umbrele zilei* de Radu

F. Alexandru, *Dealul singelui* de Corneliu Marcu Loneanu etc., etc.

Atenția sporită pe care dramaturgii au acordat-o în ultima vreme problematicii pentru tineret se vedește, de asemenea, într-o proporție superioară celei din trecut, prin piese ca: *Poveștile de aur* de Alecu Popovici, *Chitara dragostei* de Gheorghe Vlad, *Povestea prințului Nu-vreau și a Meșterului-de-cazane* de Hans Hermannstädter, *Referat pentru aprobarea fericirii* de Nicuță Tănase, *Iubirea ta* de Angela Bocancea și Dinu Kivu și altele.

Pentru a exemplifica, în sfârșit, o altă direcție orientativă a repertoriului noii stagiuni, vom menționa, printre piesele dedicate problematicii pilduitoare a trecutului de luptă al poporului român, al partidului clasei muncitoare, pentru libertatea socială și națională, pentru progres, *Capul* de Mihnea Gheorghiu, *Evadarea* de Leonida Teodorescu *Valiza cu fluturi* de Iosif Naghiu, *Omul cu piciorul bandajat* de Francisc Munteanu, *Piunea nebunilor* de Hans Kehrler, *Sintem și rămînem* de Paul Cornel Chitic, *Menajera* de Al. Sever, *Logodnicii Sucevei* de Nicolae Florin Ionescu.

Semnificativă, în al doilea rînd, pentru hotărîrea teatrelor de a păși în al patrulea

deceniu de existență liberă a poporului român, în noua lui etapă de evoluție spre comunism, cu un repertoriu corespunzător, ne apare atenția sporită față de piesele create în anii trecuți, dar care vor cunoaște noi montări în stagiunea viitoare. Lucrări dramatice care își atestă, în timp, din ce în ce mai evident, valorile — cum sînt printre altele *Puterea și Adevărul* de Titus Popovici, *Simple coincidențe și Cîntecul de contor* de Paul Everac, *Moartea unui artist* de Horia Lovinescu, *Zodia taurului* de Mihnea Gheorghiu, *Siciliana și Fii cumînte*, *Cristofor* de Aurel Baranga, *Trei generații* de Lucia Demetrius, *Viteazul* de Paul Anghel, *Nu sînt turnul Eiffel* de Ecaterina Oproiu, *Casa care a fugit prin ușă* de Petru Vințilă. — împlinesc armonios listele repertoriale ale teatrelor, creînd, împreună cu dramaturgia românească din trecut, acel cadru solid și expresiv prin care se constituie treptat trînicia unei mișcări teatrale naționale. Echilibrul acesta între tradiția sănătoasă, între valorile autentice ale dramaturgiei românești din trecut mai îndepărtat sau mai apropiat, și nouitatea percutantă, dinamică, tulburătoare, a prezentului — iată trăsătura caracteristică a viitoarei stagiuni.

